

Laidiens: 07.01.2013., Nr. 4

Oficiālās publikācijas Nr.: 2013/4.5

Šī publikācija ir precizēta.

Precizējums: OP 2013/24.7

Ministru kabineta noteikumi Nr.5

Rīgā 2013.gada 3.janvārī (prot. Nr.1 21.§)

Dabas lieguma "Liepājas ezers" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma
"Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma "Liepājas ezers" (turpmāk – dabas liegums) aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu, tās izveidošanas un lietošanas kārtību.

2. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu ūdensputniem nozīmīgu barošanās, ligzdošanas un spalvu mešanas vietu, nozīmīgu atpūtas vietu migrācijas laikā, kā arī lai aizsargātu Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamus Liepājas ezera un tā piekrastes pļavu biotopus un putnu sugas – grīšļu ķauķi, lielo dumpi, niedru liju, griezi un citas.

3. Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

3.1. regulējamā režīma zona;

3.2. dabas lieguma zona;

3.3. dabas parka zona.

4. Dabas lieguma platība ir 4643 ha. Dabas lieguma funkcionālo zonu shēma ir noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu robežu apraksts – šo noteikumu 2.pielikumā.

5. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvo zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.

6. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības statusu informācijai par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot rakstisku atļauju šajos noteikumos minētajām darbībām, izmanto dabas aizsardzības plānā iekļauto informāciju un jaunāko pieejamo informāciju par īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem dabas lieguma teritorijā. Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja nav nepieciešama šo noteikumu 8.6.2., 8.14., 9.2., 9.3., 9.5., 13.9.5., 13.9.6., 14.6.3.2., 23.3. un 24.4.apakšpunktā minētajām darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

8. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts:

8.1. ierīkot atkritumu poligonus;

8.2. zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem savā īpašumā, valdījumā vai lietojumā esošajā nekustamajā īpašumā ierobežot dabas lieguma apmeklētāju pārvietošanos:

8.2.1. pa takām, kas norādītas šo noteikumu 1.pielikumā un paredzētas dabas lieguma un tajā esošo infrastruktūras objektu apskatei;

8.2.2. pa Tirdzniecības kanālu, Pērkones kanālu, Otaņķes upi, Ālandes upi un Dorupi vietās un laikā, ko neierobežo šie noteikumi;

8.3. ūdensputnu medībās lietot šāviņus, kas satur svinu;

8.4. nodarboties ar zemūdens medībām, izņemot gadījumus, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem par licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas – kārtību ir saskaņots un attiecīgajā pašvaldībā pieņemts konkrētās ūdenstilpes zemūdens medību nolikums vai arī licencētās makšķerēšanas nolikums, kurā ir paredzētas zemūdens medības;

8.5. uzstādīt vēja elektrostacijas, kuru darba rata diametrs ir lielāks par pieciem metriem vai augstākais punkts pārsniedz 30 metru augstumu;

8.6. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot:

8.6.1. pazemes ūdens ieguvi;

8.6.2. sapropeļa ieguvi ārstniecības vajadzībām pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas;

8.7. lai samazinātu dzīvnieku bojāeju – pļaut lauksaimniecībā izmantojamās zemes un lauces virzienā no malām uz centru. Nelīdzena reljefa apstākļos pļauj slejās virzienā no lauka atklātās malas (arī no pagalma, ceļa, atklāta grāvja, žoga, upes) uz krūmāju vai mežu;

8.8. nosusināt purvus;

8.9. dedzināt sauso zāli, niedres un citus virsūdens augus. Šis aizliegums neattiecas uz īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas pasākumiem, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un par kuriem ir rakstiski informēta par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgā institūcija;

8.10. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot, kultivējot, nosusinot vai ieaudzējot mežu, vai aizaudzējot ar krūmiem) palieņu pļavas un ganības;

- 8.11. kurināt ugunsiskus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos, izņemot ugunsiskus pagalmos un ugunsiskus ciršanas un niedru pļaušanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši ugunsdrošību un ugunsdzēsību regulējošajiem normatīvajiem aktiem;
- 8.12. celt teltis un ierīkot nometnes ārpus speciāli ierīkotām vietām un publiskiem pasākumiem paredzētām vietām;
- 8.13. veikt darbības, kas veicina augsnes erozijas attīstību, izņemot augsnes sagatavošanu lauksaimniecības vajadzībām;
- 8.14. būvēt hidrotehniskas būves un ierīkot meliorācijas sistēmas, veikt to rekonstrukciju, izņemot gadījumus, ja tas tiek darīts, lai novērstu teritoriju applūšanu ārpus dabas lieguma, kā arī ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:
- 8.14.1. atjaunotu upju dabisko tecējumu, ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju hidroloģisko režīmu;
- 8.14.2. veikt īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanas pasākumus;
- 8.14.3. atjaunotu zivju migrācijas ceļus;
- 8.15. pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un mopēdiem, kā arī ar dzīvnieku pajūgiem un ar zirgiem ārpus ceļiem, izņemot pārvietošanos pa šo noteikumu 9.2.apakšpunktā noteiktajā kārtībā izveidotiem maršrutiem atbilstoši to izveidošanas mērķim vai gadījumus, ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, vai glābšanas un meklēšanas darbiem;
- 8.16. pārvietoties pa virszemes ūdensobjektiem ar kuģošanas un citiem peldošiem līdzekļiem ar ātrumu, kurš pārsniedz 30 kilometru stundā, izņemot dabas parka zonu, kurā pārvietošanās ātrums nedrīkst pārsniegt 50 kilometru stundā. Šis aizliegums neattiecas uz pārvietošanos, kas ir saistīta ar šo teritoriju uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, vai glābšanas un meklēšanas darbiem.
9. Visā dabas lieguma teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:
- 9.1. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk par 60 cilvēkiem (izņemot pasākumus, kas tiek organizēti šim nolūkam paredzētās un speciāli ierīkotās vietās);
- 9.2. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, skatu torņus, maršrutus, atpūtas vietas, ugunsgrēku vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju centrus un informācijas centrus);
- 9.3. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu (izņemot bebru aizsprostu nojaukšanu);
- 9.4. veikt zinātniskos pētījumus;
- 9.5. ierīkot vai paplašināt kuģošanas līdzekļu piestātnes.
10. Liepājas ezerā atļauts iebraukt tikai no šo noteikumu 1.pielikumā norādītajām kuģošanas līdzekļu piestātnēm.
11. Rūpnieciskā zveja un makšķerēšana Liepājas ezerā veicama atbilstoši rūpniecisko zveju un makšķerēšanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, ievērojot šajos noteikumos minētos nosacījumus.

III. Regulējamā režīma zona

12. Regulējamā režīma zona izveidota, lai nodrošinātu ūdensputniem nepieciešamos apstākļus ligzdošanas un spalvu mešanas periodā, atpūtu migrācijas laikā un patvērumu medību sezonā.

13. Regulējamā režīma zonā aizliegts uzturēties, kā arī veikt saimniecisko un cita veida darbību, izņemot šādas darbības:

13.1. iebraukšana Liepājas ezerā no šo noteikumu 1.pielikumā norādītajām kuģošanas līdzekļu piestātnēm pa 20 metru platu joslu;

13.2. teritorijas aizsardzības režīma ievērošanas kontrole;

13.3. ugunsdzēsības un ugunsdrošības pasākumu īstenošana, kā arī glābšanas un meklēšanas darbi;

13.4. ceļu ikdienas un periodiskā uzturēšana;

13.5. vides monitorings, nacionālais meža monitorings un meža inventarizācija;

13.6. uzturēšanās un makšķerēšana Liepājas ezerā no brīža, kad uz Liepājas ezera ir izveidojusies ledus sega, vai bezledus periodā no 1.decembra līdz 31.martam;

13.7. makšķerēšana no Rumbas poldera kanāla un maģistrālā kanāla krasta bez uzturēšanās Liepājas ezeram piegulošajās pļavās un kanālos;

13.8. pārvietošanās pa ceļiem un dabā norādītiem maršrutiem;

13.9. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

13.9.1. ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai un saglabāšanai nepieciešamo pasākumu īstenošana, ievērojot šādus nosacījumus:

13.9.1.1. Liepājas ezera piekrastes daļas pļaušana, krūmu ciršana un dedzināšana (ievērojot šo noteikumu 8.11.apakšpunktā minētos nosacījumus) tiek veikta no 1.augusta līdz 31.janvārim;

13.9.1.2. ūdensaugu pļaušana tiek veikta no 1.augusta līdz brīdim, kad uz Liepājas ezera ir izveidojusies ledus sega, vai bezledus periodā līdz 14.martam;

13.9.2. niedru virsūdens daļu pļaušana no 1.oktobra līdz 14.martam. Nopļauto niedru šķirošanas rezultātā radušos atlikumus izvāc vai sadedzina šo noteikumu 8.11.apakšpunktā noteiktajā kārtībā ne vēlāk kā līdz 14.martam;

13.9.3. zinātniskās pētniecības darbi;

13.9.4. zinātnisku un izglītojošu ekskursiju organizēšana gida pavadībā ārpus dabā norādītajiem maršrutiem;

13.9.5. publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošana;

13.9.6. ceļu rekonstrukcija;

13.10. lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzību un saglabāšanu – lapsu (*Vulpes vulpes*), bebru (*Castor fiber*), meža caunu (*Martes martes*), sesku (*Mustela putorius*), jenotsuņu (*Nyctereutes procyonoides*), Amerikas ūdeļu (*Mustela vison*) un ondatru (*Ondatra zibethicus*) medišana. Šādā gadījumā Valsts meža dienests medību atļauju izsniedz pēc Dabas aizsardzības pārvaldes pozitīva atzinuma saņemšanas. Dabas aizsardzības pārvalde atzinumu sniedz 10 darbdienu laikā pēc Valsts meža dienesta pieprasījuma saņemšanas.

IV. Dabas lieguma zona

14. Dabas lieguma zonā aizliegts:

14.1. ierīkot lauksaimniecības dzīvnieku – ierobežotā platībā turētu savvaļas sugu dzīvnieku – audzētavas, kā arī iežogotas platības savvaļas sugu dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

14.2. ierīkot purvos dzērveņu plantācijas;

14.3. pārvietoties ar ūdens motocikliem un motorjahtām, izņemot gadījumus, ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, vai glābšanas un meklēšanas darbiem;

14.4. rīkot autosacensības, motosacensības, rallijus, treniņbraucienus, izmēģinājuma braucienus, kā arī rīkot ūdenssporta veidu sacensības, Nacionālo bruņoto spēku un zemessargu mācības;

14.5. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta Liepājas ezera un upju krasta līnija un gultne, izņemot darbības dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanai;

14.6. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, izņemot:

14.6.1. upju dabiskā tecējuma atjaunošanu;

14.6.2. šo noteikumu 9.2. un 9.6.apakšpunktā minēto darbību veikšanu;

14.6.3. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

14.6.3.1. īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanu;

14.6.3.2. ceļu, inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju rekonstrukciju, ja tiek mainīts trases platums un novietojums.

15. Dabas lieguma zonā zemes vienību sadalīšana atļauta tikai gadījumos, ja katras atsevišķās zemes vienības platība pēc sadalīšanas nav mazāka par 10 hektāriem. Šis nosacījums neattiecas uz zemes vienībām, kas tiek atdalītas infrastruktūras un inženierkomunikāciju būvniecībai vai uzturēšanai un kuru apbūves nosacījumus nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, kā arī uz gadījumiem, ja no īpašuma tiek atdalīta zemes vienība ar dzīvojamām un saimniecības ēkām, pagalmu un zemi, kas nepieciešama saimniecības uzturēšanai.

16. Liepājas ezera piekrastes daļas pļaušana, krūmu ciršana un dedzināšana (ievērojot šo noteikumu 8.11.apakšpunktā minētos nosacījumus) atļauta no 1.augusta līdz 31.janvārim. Šis nosacījums neattiecas uz šo noteikumu 20.5.apakšpunktā minēto gadījumu. Citi pasākumi īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu saglabāšanas un apsaimniekošanas vajadzībām atļauti pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas.

17. Niedru virsūdens daļu pļaušana atļauta ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju no 1.oktobra līdz 14.martam. Nopļauto niedru šķirošanas atlikumus aizvāc vai sadedzina šo noteikumu 8.11.apakšpunktā minētajā kārtībā ne vēlāk kā līdz 14.martam.

V. Sezonas liegums

18. Lai saglabātu ūdensputnu ligzdošanai un spalvu maiņai nozīmīgas teritorijas, kā arī Liepājas ezera un piekrastes pļavu bioloģisko vērtību, dabas lieguma zonā ir noteikts sezonas liegums.

19. Sezonas lieguma shēma noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet robežu apraksts – šo noteikumu 2.pielikumā.

20. Sezonas lieguma robeža Liepājas ezera pusē noteikta 50 metru attālumā no vienlaidu aizauguma ar virsūdens ūdensaugiem saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu.